

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119262254
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:6119262254.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Žilina, Hodžova 11, proti žalovanému: H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., M. XXXX/XX, o zaplatenie 15.446,08 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 9Csp/126/2019-179 zo dňa 30. augusta 2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 9Csp/126/2019-184 zo dňa 27. septembra 2021, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutom II. výroku v splatnosti priznanej sumy s príslušenstvom **p o t v r d z u j e.**

II. Napadnutý III. výrok **m e n í t a k**, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 7.512,74 Eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 259,06 Eur od 21.4.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.5.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.6.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.7.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.8.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.9.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.10.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.11.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.12.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.1.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.2.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.3.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.4.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.5.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.6.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.7.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.8.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.9.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.10.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.11.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.12.2020 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.1.2021 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.2.2021 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.3.2021 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.4.2021 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.5.2021 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.6.2021 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.7.2021 do zaplatenia, zo sumy 254,11 Eur od 21.8.2021 do zaplatenia a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a zvyšok zamietnutého úroku z omeškania **p o t v r d z u j e.**

III. Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a tohto odvolacieho konania v rozsahu 77,80 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) v spojení s opravným uznesením označených v záhlaví súd prvej inštancie I. výrokom konanie v časti úroku z omeškania 5 % ročne z nezaplatenej istiny 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do 7.3.2018 zastavil; II. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.220,11 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1,94 Eur od 21.5.2016 do 20.6.2016, zo sumy 7,03 Eur od 21.6.2016 do 18.7.2016, zo sumy 12,21 Eur od 21.7.2016

do 27.7.2016, zo sumy 2,67 Eur od 21.3.2017 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.4.2017 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.5.2017 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.6.2017 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.7.2017 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.8.2017 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.9.2017 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.10.2017 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.11.2017 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.12.2017 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.1.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.2.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.3.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.4.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.5.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.6.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.7.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.8.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.9.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.10.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.11.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.12.2018 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.1.2019 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.2.2019 do zaplata, zo sumy 259,06 Eur od 21.3.2019 do zaplata, a to v mesačných splátkach vo výške 200,- Eur splatných vždy do posledného dňa v kalendárnom mesiaci počnúc od mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania s plnením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stáva zročným celý dlh; III. výrokom vo zvyšku žalobu zamietol; IV. výrokom priznal žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobcovi v rozsahu 19,46 %; V. výrokom priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52, § 53 ods. 1, 2, 5, 6, 9, § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2. § 2 písm. a), b), d), § 7 ods. 1, 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj zákon o spotrebiteľských úveroch), s poukazom aj na procesné ust. § 232 ods. 4, § 255, § 262 ods. 2, § 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Žilina, vložka č. 148/L na základe zlúčenia spoločností došlo k zániku Sberbank Slovensko, a.s., pričom právnym nástupcom v prevádzkovaní podnikania týkajúceho sa produktu poskytnutého predmetnou Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 615591 zo dňa 23.7.2014 sa stala Prima banka Slovensko, a.s., t.j. žalobca. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 615591 zo dňa 23.7.2014 poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému úver vo výške 16.000,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach po dobu 120 mesiacov v sume 259,06 Eur, t. j. celkovo mal žalovaný zaplatiť sumu 31.087,20 Eur, účastníci zmluvy si dohodli RPMN vo výške 15,96 %, fixnú úrokovú sadzbu vo výške 14,90 %, konečnú splatnosť úveru 20.7.2024, splatnosť prvej splátky 20.8.2014 a splatnosť ďalších splátok vždy 20. deň v mesiaci. Vyhlásením predčasnej/mimoriadnej splatnosti úveru žalobca rozhodol o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 13.2.2018 z dôvodu, že žalovaný úver nesplácal riadne a včas. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaný uhradil na istinu sumu 2.272,10 Eur. Pohľadávka ku dňu podania žaloby predstavovala sumu 15.466,08 Eur, ktorá pozostávala z istiny 13.727,90 Eur a z úroku vo výške 1.718,18 Eur. Žalovaný po podaní žaloby nezaplatil žiadnu sumu. Podaním doručeným okresnému súdu dňa 24.5.2021 zobral žalobca žalobu späť v časti úroku z omeškania 5 % ročne z nezaplatenej istiny 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do 7.3.2018.

4. Právne súd prvej inštancie uzavrel, že žaloba je čiastočne dôvodná. Po doplnení dokazovania vychádzajúc zo záverov rozhodnutia odvolacieho súdu konštatoval, že zmluva uzavretá právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere uzatvorenú podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Bolo preukázané, právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver, ktorý žalovaný riadne neplnil. Podľa čl. 4 bod. 5 zmluvy a bodu 8.1 písm. a/ Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery vyhlásil žalobca mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 13.2.2018, ktorého dlžnú sumu žalovaný na výzvu neuhradil. Žalobca ani na výzvu okresného súdu nepreukázal dodržanie postupu upraveného ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. či bola žalovanému doručená výzva pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru a teda nepreukázal predpoklady na postup podľa § 565 Občianskeho zákonníka (t.j. na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru). V tejto súvislosti žalobca poukázal na tvrdenie žalovaného, ktorý nevyklúčil doručenie výzvy pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, t.j. nerozporoval, resp. nepopieral doručenie predmetnej písomnosti, z ktorého dôvodu považuje skutkové tvrdenia strán sporu podľa § 151 Civilného sporového poriadku za nesporné. K uvedenému okresný súd poukázal na § 295 Civilného sporového poriadku a konštatoval, že žalobca síce na výzvu súdu predložil dôkaz o zaslaní výzvy na predčasné splatenie úveru žalovanému (podací hárok), z uvedenej listiny však možno vyvodit iba, že žalobca zaslal žalovanému

dňa 14.2.2018 vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo dňa 13.2.2018, nie výzvu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Okresný súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že by žalovaný nespochybnil jeho nárok, keď vo svojich podaniach argumentoval jednak existenciou neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve (upravujúcich napr. rozhodcovskú doložku, poplatky a pod.), absenciou obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, či nesprávne vypočítanou RPMN. Zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované ustanovením § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na rozsiahly výpočet podmienok sa v odôvodnení zaoberal existenciou náležitostí, ktoré namietol žalovaný, resp. ktoré sa okresnému súdu z rozhodovacej praxe javia ako problematické. Pri posudzovaní náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch vychádzal z eurokonformného výkladu predmetného ustanovenia, podľa ktorého nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, t.j. rozpis splátok po častiach, a teda aby zmluva obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky, ako to konštatoval aj Najvyšší súd SR uznesením č. k. 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.2.2018. V zmluve je uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť (31.087,20 Eur), úroková sadzba úveru (14,9 %), či konečná splatnosť úveru (20.7.2024). Po preskúmaní zmluvy dospel takisto k záveru, že obsahuje správny údaj o RPMN, a to vychádzajúc z výpočtu na základe interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN na internetovej stránke www.fininfo.sk (t.j. na finančnom portáli Ministerstva financií SR). Hoci sa v zmluve uvedená hodnota RPMN (15,96 %) mierne líši od kontrolného výpočtu (na konci obdobia 16,07 %, na začiatku 16,43 % (výpočet totiž nezohľadňuje dátum splatnosti splátok v rámci kalendárneho mesiaca, keď možno uviesť splatnosť len na začiatku alebo na konci mesiaca), má za to, že sa jedná o minimálny rozdiel, ktorý nemožno posúdiť podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch ako nesprávne uvedenú RPMN v neprospech spotrebiteľa, ktorá skutočnosť by mala za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru. Dodal, že právny predchodca žalobcu vykonal dostatočné posúdenie bonity žalovaného v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to dopytmi na Sociálnu poisťovňu, spoločný register bankových informácií (SRBI), ako aj údajmi poskytnutými samotným žalovaným pred uzavretím zmluvy. Žalovaný v žiadosti o spotrebný úver uviedol, že je slobodný, pracuje na základe pracovnej zmluvy u zamestnávateľa INA Skalica, s.r.o. na dobu neurčitú po dobu 12 rokov, pričom dosahuje hrubý príjem 1.350,- Eur mesačne a výdavky má vo výške 500,- Eur mesačne (náklady na domácnosť, životné náklady, náklady na poistenie, ostatné náklady). Z uvedených dôvodov má okresný súd za to, že neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko právny predchodca žalobcu ako veriteľ neporušil povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 zákona, ale naopak s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Čo sa týka tvrdenia žalovaného o neprijateľnosti zmluvnej podmienky upravujúcej rozhodcovskú doložku má okresný súd za to, že sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ako totiž vyplýva z nálezu ÚS SR sp. zn. III. ÚS 438/2018 zo dňa 11.6.2019 pre platnosť rozhodcovskej zmluvnej doložky v spotrebiteľských zmluvách sa totiž vyžaduje, aby mal spotrebiteľ možnosť vyjadriť s ňou pri uzatváraní zmluvy nesúhlas tak, aby v prípade nesúhlasu vzájomné spory v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou bol príslušný prejednať a rozhodnúť všeobecný súd. Okresný súd konštatoval, že žalovaný mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy v časti upravujúcej rozhodcovskú doložku, a to označením príslušného políčka, ktorým by vyjadril svoj nesúhlas s jej uzatvorením. Okresný súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalovaného týkajúcou sa neprijateľnosti zmluvnej podmienky upravujúcej poplatky, nakoľko boli zmluvnými stranami riadne dojednané v zmluve, žalovaný teda s nimi jej uzavretím vyjadril súhlas, navyše žalobou nebol uplatnený nárok na zaplatenie poplatkov. Takisto ani vyhlásenie žalovaného ako spotrebiteľa, že sa oboznámil s úverovými podmienkami, nemožno podľa názoru považovať za neplatné z dôvodu jeho neprijateľnosti, nakoľko sa nejedná o zmluvné dojednanie, ale len o vyhlásenie dlžníka o určitej skutočnosti. Dodal, že sa nezaoberal podaním predloženým žalovaným, a to Stanoviskom Ministerstva spravodlivosti SR, nakoľko pre rozhodnutie súdu nie je právne záväzná a navyše sa netýka strán sporu a predmetu daného konania.

5. Žalobca má nárok len na zaplatenie dlžných splátok úveru do dňa podania žaloby, z ktorého dôvodu s poukazom na čiastočné späťvzatie žaloby v časti úroku z omeškania 5 % ročne z nezaplatenej istiny 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do 7.3.2018 konanie zastavil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.220,11 Eur predstavujúcu dlžnú sumu splátok do podania žaloby (t.j. splátok splatných od 20.4.2016, správne od 20.4.2017 poznámka odvolacieho súdu, do 20.3.2019), pričom vo zvyšnej časti žalobu zamietol z dôvodu, že bola podaná predčasne. Žaloba bola na súd podaná dňa 8.4.2019, preto má žalobca nárok len na zaplatenie dlžných splátok úveru do tohto dátumu. Má za to, že ak by si žalobca žalobou uplatnil nárok na zaplatenie sumy pozostávajúcej zo splátok úveru do nejakého času

(napr. do dňa podania žaloby na súd), podľa názoru okresného súdu by mu nebolo možné priznať nárok na zaplatenie splátok splatných po uvedenom dátume, a to s poukazom na ustanovenie § 216 CSP, v zmysle ktorého je súd viazaný žalobným návrhom žalobcu (t.j. nemožno prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú). Žalobcovi priznal nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne, ktorých výška je v súlade s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to od splatnosti dlžných splátok v závislosti od čiastočných plnení zo strany žalovaného. Jednotlivé čiastočné plnenia žalovaného započítal v súlade so zásadou, v zmysle ktorej ak dlžník neurčí inak, plnením sa uhradí najskôr splatný dlh. Ďalej tiež uzavrel, že právo žalobcu nie je premlčané, nakoľko od splatnosti dlžných splátok do podania žaloby neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba (žalovaný sa dostal do omeškania s 39. splátkou splatnou dňa 20.10.2017 - jedná sa o 51. splátku pozn. odvolacieho súdu) pričom žaloba bola na súde podaná dňa 8.4.2019). V súvislosti s nesúhlasom žalovaného s čiastočným späťvzatím žaloby konštatoval, že žalovaný neuviedol vážny dôvod, pre ktorý by súd konanie nemal zastaviť, z ktorého dôvodu na neho neprihliadal.

6. Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť priznanú sumu v mesačných splátkach po 200,- Eur s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stáva zročným celý dlh, a to s poukazom na jeho nepriaznivé majetkové pomery. Okresný súd mal preukázané, že žalovaný je síce zamestnaný, sú mu však vykonávané zrážky zo mzdy v sume cca. 800,- Eur (nie zo strany žalobcu, čo vyplýva z predloženej výplatnej pásky) a mesačne mu zostáva len suma 400,- Eur, z ktorej uhradza náklady na bývanie v sume cca. 210,- Eur, okrem toho má bežné výdavky ako strava, oblečenie alebo cesta do práce. Uvedené skutočnosti podľa názoru okresného súdu jednoznačne odôvodňujú záver, že vzhľadom na uplatnený nárok a osobné pomery strán sporu je vhodné žalovanému určiť povinnosť plniť priznanú sumu v splátkach. Celková doba splácania nebude predstavovať neúmerne zvýhodnenie žalovaného na úkor žalobcu a dlh bude splatený do troch rokov od právoplatnosti rozsudku, ktoré obmedzenie benefitu vyplýva zo súdnej praxe.

7. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a žalovanému priznal ich náhradu v rozsahu 19,46 % voči žalobcovi, nakoľko mal vo veci len čiastočný úspech. Žalovaný bol úspešný vo výške 59,73 % a žalobca vo výške 40,27 %, úspešnejší bol teda žalovaný, a to v rozsahu 19,46 %, ktorý predstavuje rozdiel medzi úspechom žalovaného a úspechom žalobcu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca príslušenstvo pohľadávky v žalobe v časti, v ktorej bola zamietnutá nevyčísliť, uzavrel, že žalobca v časti príslušenstva nebol neúspešný. Posledným výrokom súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením s ustanovením § 396 ods. 3 CSP priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, nakoľko v odvolacom konaní bol plne úspešný. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie výlučne voči II. výroku v časti povolenej splátky 200,- Eur mesačne, III. výroku v časti zamietnutých splátok ku dňu rozhodnutia, IV. výroku (o náhrade trov konania) a navrhol v napadnutom rozsahu zmenu a vyhovie žalobe s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že nesúhlasí so závermi prvoinštancného súdu uvedenými v odseku 17. (zamietnutie žaloby vo zvyšku z dôvodu, že bola podaná predčasne) a 21. (ohľadom povolenia priznanú sumu splácať po 200,- Eur mesačne) odôvodnenia napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie nesprávne rozhodol, ak priznal žalobcovi len splatné splátky ku dňu podania žaloby. Nesúhlasí s názorom, že súd nemôže prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, keď žalobca si tieto splátky (aj keď ako celok, zosplatenú istinu) riadne uplatnil žalobou a ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie boli už tieto splátky splatné a žalovaným nesporne neuhradené. Súd prvej inštancie mal žalobcovi priznať splatné splátky plus príslušenstvo (úrok z omeškania z týchto splatných splátok), nielen ku dňu podania žaloby, ale ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie (rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/368/2019, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/75/2019, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/359/2019, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/23/2020).

9. Zákon explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, t. j. súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi v rámci obrany žalovaného. Posúdenie finančných možností žalovaného pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovaného a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu

výkonu rozhodnutia. Priznaním splátok vo výške 200,- Eur mesačne (by) okresný súd zapríčinil, že žalovaný bude (by) istinu splácať takmer 3 roky. Na základe porušenia úverovej zmluvy bol žalovaný odmenený tým, že mu bola priznaná možnosť splácania úver mesačne vo výške mesačnej splátky, nižšej ako bola splátka dohodnutá v úverovej zmluve (259,06 Eur). Výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky, pretože lehota na splatenie pohľadávky sa predĺžila do takej miery, že sa tým poprel samotný účel súdneho konania. Okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav týkajúci sa možností žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku. Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanému, ktorému platobnú povinnosť určil, priznať výhoda splátok, bude najmä osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženosti záujmov oboch strán sporu v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv či možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch žalobcu (rozsudok NS SR 7Cdo/116/2012 z 18.3.2013). Na podporu poukázal na rozsudky Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/91/2017, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/87/2019, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/197/2018, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/163/2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/6/2020, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoCsp/59/2020, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12CoCsp/12/32/2020, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/30/2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23CoCsp/35/2020, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9CoCsp/76/2020, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoCsp/55/2020, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/38/2020, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/82/2020, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoCsp/41/2020.

10. Žalovaný odvolanie nepodal, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podaní pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie ma zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je možné priznať čiastočný úspech, preto postupom podľa § 388 CSP napadnutý III. výrok čiastočne zmenil a postupom podľa § 387 CSP potvrdil a II. výrok v splatnosti prisúdenej sumy s príslušenstvom potvrdil postupom podľa § 387 CSP.

12. Predmetom konania na súde prvej inštancie bol pôvodne nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy 15.446,08 Eur (13.727,90 istina /vyčíslená ako rozdiel úveru 16.000,- Eur a uhradených splátok istiny 2.272,10 Eur/ + 1.718,18 úrok), úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do zaplatenia.

13. Rozsudkom č. k. 9Csp/126/2019-95 zo dňa 18.11.2019 (prvým v poradí) okresný súd I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 15.446,08 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do zaplatenia, II. výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovanému.

14. Uznesením č. k. 9CoCsp/42/2020-129 zo dňa 29.9.2020 Krajský súd v Trnave (na odvolanie žalovaného) rozsudok súdu prvej inštancie (prvý v poradí) označený v odseku 13 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súdu prvej inštancie uložil opätovne vec posúdiť preskúmať, zaoberať sa pritom vecnou aj právnou správnosťou a dôvodnosťou žalobcom uplatneného nároku, za tým účelom v súlade § 295 CSP doplniť dokazovanie, jeho výsledky nadväzne opätovne komplexne vyhodnotiť a to najmä so sústredením sa na sporné otázky (s poukazom na podania strán aj v rámci odvolacieho konania), tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení

a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

15. Výrok I. napadnutého rozsudku (konanie o zaplatenie úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do 7.3.2018 zastavené), ako aj II. výrok v prisúdenej časti (povinnosť uložená žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 6.220,11 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1,94 Eur od 21.5.2016 do 20.6.2016, zo sumy 7,03 Eur od 21.6.2016 do 18.7.2016, zo sumy 12,21 Eur od 21.7.2016 do 27.7.2016, zo sumy 2,67 Eur od 21.3.2017 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.4.2017 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.5.2017 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.6.2017 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.7.2017 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.8.2017 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.9.2017 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.10.2017 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.11.2017 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.12.2017 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.1.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.2.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.3.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.4.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.5.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.6.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.7.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.8.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.9.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.10.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.11.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.12.2018 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.1.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.2.2019 do zaplatenia, zo sumy 259,06 Eur od 21.3.2019 do zaplatenia), zamietajúci III. výrok v sume 1.713,23 Eur, výrok V. (ktorým bol priznaný nárok žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi, neboli napadnuté odvolaním strán, preto nadobudli právoplatnosť.

16. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak prisúdenú sumu s príslušenstvom v II. výroku povolil žalovanému zaplatiť v splátkach po 200,- Eur mesačne, ak III. výrokom žalobu vo zvyšku zamietol (suma 7.512,74 Eur /vyčíslená zo 29 splatných splátok za obdobie apríl 2019 až august 2020 - 28 splátok á 259,09, 1 splátka á 254,14 Eur/ s úrokom z omeškania 5 % ročne), IV. výrokom priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 19,46 %.

17. Žalobca preskúmaný rozsudok napadol v časti umožnenia žalovanému dlh zaplatiť v určených splátkach (II. výrok), pričom rozhodnutie umožniť žalovanému uhradiť žalobcovi priznanú pohľadávku v splátkach po 200,- Eur mesačne, súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na § 232 ods. 4 CSP v odseku 21 preskúmaného rozsudku, ktorého obsah je už uvedený vyššie.

18. Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak, ods. 3 lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu, ods. 4 ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

19. Povolenie splátok patrí medzi procesné úkony súdu, ktoré sú zákonom zverené do jeho voľnej úvahy, pretože ustanovenie § 232 ods. 3, ods. 4 CSP je tzv. pružné (flexibilné) ustanovenie a súdu je umožnené, aby sám nezávisle od návrhu strany sporu zväžil, či je povolenie uvedenej výhody vhodné so zreteľom na sociálne pomery toho, komu sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisúdenej sumy alebo na iné okolnosti prípadu, súd by mal dať možnosť sa vyjadriť k splátkam aj žalovanému, keďže v jeho prospech chce túto výhodu využiť.

20. Vyššie citované procesné ustanovenia umožňujú súdu, aby v určitých odôvodnených prípadoch určil dlhšiu paričnú lehotu ako je 3 dni, pričom pri širšom výklade citovaných ustanovení v ich vzájomnom kontexte je nutné dospieť k záveru, že súd môže umožniť uhradenie dlhu aj v splátkach, ktorých rozsah a podmienky zročnosti musí v rozhodnutí určiť. Pri určení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, resp. pri určení dlhšej lehoty na splnenie povinnosti, je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Súd pritom musí prihliadnúť na osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného, prejavenu snahu o plnenie, dobu, po ktorú by došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa, pričom závery súdu o určení dlhšej ako zákonnej paričnej lehoty musia byť vždy náležite odôvodnené.

21. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je tiež pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu celého dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa takáto výhoda poskytla (resp. v časovom intervale takého rozpätie prekračujúcom nanajvýš nepatrne) a to i pri zohľadnení okolnosti získania žalovaným nespornej výhody (odkladu) už praktickým donútením žalobcu uplatniť právo na súde.

22. Podľa § 296 CSP spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužívajú.

23. Odvolacia argumentácia žalobcu namietajúca existenciu vady, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie v časti o povolení mesačných splátok žalovanému na zaplatenie priznaného peňažného plnenia, nie je podľa odvolacieho súdu dôvodná. Z obsahu spisu je zrejmé, že tvrdenia žalovaného o jeho nepriaznivých majetkových a sociálnych pomeroch (na pojednávaní dňa 24.5.2021 - zápisnica o pojednávaní čl. 163) žalobca nepoprel, nenamietal pravdivosť tvrdení žalovaného. Nebol preto daný dôvod vykonávať dokazovanie súdom prvej inštancie v uvedenom smere, ako ani ukladať žalovanému takúto povinnosť. Žalobca svoje právo účasti na pojednávaní (pojednávaníach nevyužil), a teda nevyužil možnosť reagovať na skutkové tvrdenia (prostriedky procesnej obrany) žalovaného do vyhlásenia uznesenia, ktorým súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 30.8.2021 vyhlásil dokazovanie za skončené. Skutkové tvrdenia žalovaného ohľadom jeho situácie žalobca nepoprel, preto súd prvej inštancie správne považoval tieto tvrdenia za nesporné v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP a správne z nich pri rozhodovaní v zmysle § 232 ods. 3 a 4 CSP vychádzal.

24. Ustanoveniami § 149 až § 154 CSP malo dôjsť k prehĺbeniu sporovosti konania, s cieľom prispieť k zefektívnemu, zrýchleniu a zhospodárnemu sporového konania. Procesná pasivita strany sporu má za následok procesnú sankciu vo forme nespornosti nepopretých skutkových tvrdení protistrany. Preto odvolacia námietka žalobcu o nepreukázaní nepriaznivých majetkových pomeroch žalovaného strany, nemala oporu v zistenom skutkovom stave, založenom na základe prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany (§ 149 CSP). Poukaz žalobkyne na potrebu objektívneho overovania tvrdení žalovaného, nemal oporu ani v článku 8 CSP, keďže Civilný sporový poriadok je založený na zásade kontradiktórnosti konania a preto povinnosťou súdu prvej inštancie bolo postupovať v súlade s prejednacou zásadou civilného sporového konania, v ktorom je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu.

25. S ohľadom na uvedené odvolací súd napadnuté povolenie splátok v II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil postupom podľa § 387 CSP.

26. Súd prvej inštancie správne v odseku 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku posúdil predmetnú úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 (a nasl.) Občianskeho zákonníka, keď ide štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako spotrebiteľom, pričom predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase ich uzavretia, čo nespochybnil ani žalobca. Právny predchodca žalobcu ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úvery žalovanému, ktorý nekonal v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Predmetom zmluvného vzťahu bolo poskytnutie úveru, teda poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem tohto v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy ňou založený je nevyhnutné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. A to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat lex generalis, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

27. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 23.7.2014 Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 615591, ktorou poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému úver vo výške 16.000,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach po dobu 120 mesiacov v sume 259,06 Eur (celkovo mal žalovaný zaplatiť sumu 31.087,20 Eur), zmluvné strany si dohodli RPMN vo výške 15,96 %, fixnú úrokovú sadzbu vo výške 14,90%, konečnú splatnosť úveru 20.7.2024, splatnosť prvej splátky 20.8.2014 a splatnosť ďalších splátok vždy 20. deň v mesiaci. Vyhlásením predčasnej/mimoriadnej splatnosti úveru žalobca vyhlásil predčasnú/mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 13.2.2018 vo výške 15.489,53 Eur z dôvodu, že žalovaný úver nesplácal riadne a včas a na výzvu banky nereagoval (vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 7.3.2018). Predžalobnou výzvou zo dňa 31.1.2019 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 7.712,67 Eur do 20 dní od doručenia výzvy, ktorý vznikol čerpaním sumy 16.000,- Eur dňa 21.4.2015, pričom vrátená bola len suma 8.287,33 Eur. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaný uhradil splátky vo výške 8.287,33 Eur, z toho na istinu sumu 2.272,10 Eur.

28. V odseku 19. odôvodnenia napadnutého rozsudku prvoinštančný súd uzavrel, že predmetná spotrebiteľská zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a že právny predchodca žalobcu vykonal dostatočné posúdenie bonity podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, teda úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov (neprihádza do úvahy aplikácia § 11 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Uvedený záver nenapadol odvolaním žalovaný (ani žalobca), preto bolo dôvodné, aby sa ním stotožnil aj odvolací súd. Ďalej tiež uzavrel, že právo žalobcu nie je premlčané, nakoľko od splatnosti dlžných splátok do podania žaloby neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba pričom žaloba bola na súde podaná dňa 8.4.2019, s čím sa odvolací súd stotožnil, keď ani tento záver nebol napadnutý zo strany žalovaného.

29. Súd prvej inštancie podľa odôvodnenia preskúmaného rozsudku v odseku 16. uzavrel, že hoci žalobca podľa čl. 4 bod. 5 zmluvy a bodu 8.1 písm. a/ Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 13.2.2018 (ktorého dlžnú sumu žalovaný na výzvu neuhradil), žalobca až na výzvu okresného súdu predložil (iba) dôkaz o zaslaní výzvy na predčasné splatenie úveru žalovanému (podací hárok), z ktorej možno vyvodiť iba, že žalobca zaslal žalovanému dňa 14.2.2018 vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo dňa 13.2.2018, nie výzvu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného uzavrel, že žalobca nepreukázal dodržanie postupu upraveného ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. či bola žalovanému doručená výzva pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru a teda nepreukázal predpoklady na postup podľa § 565 Občianskeho zákonníka (t.j. na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru). Uvedený záver, ktorý považuje odvolací súd za správny, nespochybnil ani žalobca podaným odvolaním. V tejto súvislosti odvolací súd ešte poukazuje na to, že ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje povinnosť (veriteľa) upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka (zosplatenie) v lehote nie kratšej ako 15 dní, t. j. ešte predtým ako veriteľ využije postup podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Pričom podanie zo dňa aj podľa odvolacieho súdu takýto postup nespĺňa, keďže ním žalobca (iba) vyhlásil mimoriadnu splatnosť a zároveň žiadal od žalovaného zaplatenie zosplatennej sumy v zmysle predmetnej zmluvy o úvere. Pre nespĺnenie zákonných predpokladov žalobca tak ako to už uzavrel prvoinštančný súd nepreukázal zosplatenie úveru ku dňu 13.8.2018.

30. Podľa § 217 Civilného sporového poriadku pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté. Žalobca v odvolaní nesúhlasil s postupom okresnému súdu označeným odvolacím súdom v odseku 28 nesúhlasil, keď mal za to, že súd prvej inštancie mal žalobcovi priznať splatné splátky (vrátenie úroku z omeškania z týchto splatných splátok), nielen ku dňu podania žaloby, ale ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie, s čím sa stotožnil aj odvolací súd.

31. Ustanovenie citované v odseku 30. výslovne určuje, že súd rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov alebo na základe nesporných skutočností tvrdených stranami sporu, ak o ich pravdivosti nemá súd dôvodné a závažné pochybnosti, v čase vyhlásenia jeho rozhodnutia. To znamená, že súd nemôže rozhodnúť na základe takého stavu, ktorý už neexistuje, alebo svoje rozhodnutie oprieť o stav, ktorý ešte len v budúcnosti eventuálne môže nastať (s výnimkou prípadov obsiahnutých v ods. 2 tohto ustanovenia, ktoré sa však v danom nebol dôvod aplikovať) Skutkový stav v čase vyhlásenia rozhodnutia je pre súd záväzný a rozhodujúci tak v sporových ako i v nesporných.

32. Odvolací súd konštatuje, že žalobca v odvolaní dôvodne namieta, že súd prvej inštancie mal žalobcovi priznať splatné splátky plus príslušenstvo (úrok z omeškania z týchto splatných splátok), nielen ku dňu podania žaloby, ale ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď okresný súd nesprávne v odseku 17. odôvodnenia preskúmaného rozsudku uzavrel, že žalobca má nárok len na zaplatenie dlžných splátok úveru do dňa podania žaloby, ktorá bola podaná dňa 8.4.2019, vo zvyšnej časti žalobu zamietol z dôvodu, že bola podaná predčasne. Pričom konštatoval s poukazom na § 216 Civilného sporového poriadku, že súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu (t.j. nemožno prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú). Pokiaľ teda súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi splatné splátky ku dňu rozhodovania prvoinštančného súdu, je jeho rozhodnutie nesprávne a v konečnom dôsledku nespravodlivé, pretože žalobca si aj tieto splátky (aj keď ako celok, zosplatenú istinu) riadne uplatnil žalobou a splatné splátky ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie, neboli žalovaným nesporne uhradené. Na základe uvedeného v tomto odseku vyhodnotil odvolací súd odvoláciu námietku žalobcu ako dôvodnú a preto napadnutý III. (zamietajúci) výrok zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť splatné neuhradené splátky v počte 29 po á 259,06 Eur, spolu v sume 7.512,74 Eur (29 x 259,06), a to počnúc splátkou splatnou dňa 20.4.2019 a končiac splátkou splatnou dňa 20.8.2021, keďže súd prvej inštancie rozhodoval vo veci preskúmaným rozsudkom dňa 30.8.2021, a to postupom podľa § 388 CSP v II. výroku tohto rozsudku.

33. Odvolací súd považoval za dôvodné priznať žalobcovi aj úrok z omeškania zo zamietnutých splatných splátok ku dňu 20.8.2021, pričom súd prvej inštancie síce už v II. (vyhovujúcom) výroku priznal úrok z omeškania, avšak v odôvodnení preskúmaného rozsudku absentujú ustanovenia, podľa ktorých posúdil nárok na úrok z omeškania. Odvolací súd uvedené postupom podľa § 382 CSP napravil a stany vyzval, aby sa vyjadrili k novej aplikácii ustanovení § 121 ods. 3, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení.

34. Na výzvu podľa § 382 ods. 1 CSP sa vyjadril žalobca tak, že v súlade s § 121 ods. 3, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, si žalobca uplatnil nárok na úrok z omeškania z dlžnej istiny. Zostávajúcu zosplatenú dlžnú istinu vo výške 13.727,90 Eur neuhradil žalovaný v lehote 7.3.2018, ktorú mu poskytol právny predchodca žalobcu na dobrovoľnú úhradu. Žalobca si pôvodne uplatnil nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do zaplatenia, pričom následne podaním zo dňa 21.5.2021 zobral svoju žalobu späť v časti úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do 7.3.2018 a žiadal, aby priznal okrem iného, úrok z omeškania z istiny od 8.3.2018 (odo dňa nasledujúceho po dni určenom na dobrovoľnú úhradu dlhu, keďže v tento deň už bol žalovaný v omeškaní) až do zaplatenia, pričom uvedené je v súlade s listinou Vyhlásenie predčasnej/mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 13.2.2018. Pokiaľ by sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o tom, že žaloba bola podaná predčasne, keďže podľa názoru súdu nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru a žalobca má tak nárok iba na zročné neuhradené jednotlivé anuitné splátky úveru, v danom prípade má žalobca nárok na úrok z omeškania z jednotlivých neuhradených anuitných splátok odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti tej ktorej anuitnej splátky. Podľa článku 2. zmluvy bol dohodnutý ako platobný deň jednotlivých anuitných splátok 20. deň príslušného mesiaca a žalovaný sa dostal do omeškania s ich úhradou nasledujúci deň v tom ktorom mesiaci.

35. Žalovaný na výzvu podľa § 382 CSP uviedol iba, že sa stotožňuje s I. a II. výrokmi napadnutého rozsudku (ktoré odcitoval).

36. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

37. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení, ods. 2 ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

38. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

39. Čo je príslušenstvom pohľadávky vyplýva z § 121 ods. 3 OZ, podľa ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok za omeškanie a náklady spojené s jej uplatnením. Závazkovým právnym vzťahom je právny vzťah z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok (§ 488 Občianskeho zákonníka). Pohľadávkou v zmysle tejto zákonnej definície je peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (v zmysle nároku na sankcie pre omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným hlavným záväzkovým vzťahom. Tým, že dlžník včas nezaplatí úroky z istiny dostáva sa do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny).

40. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie žalobu v časti úroku z omeškania z neuhradených splátok za mesiaca apríl 2019 a augustu 2021 nesprávne zamietol. Úrok z omeškania pritom predstavuje tzv. zákonnú sankciu (považuje sa za príslušenstvo pohľadávky s poukazom na § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka) pre prípad omeškania dlžníka s platením peňažného plnenia. Nárok na úrok z omeškania tak vzniká žalobcovi (veriteľovi) automaticky zo zákona a nie je k tomu potrebná žiadna dohoda účastníkov zmluvy. Odvolací súd vyhovel v sume 7.512,74 Eur (II. výrok tohto rozsudku), ktorá predstavuje splatné neuhradené splátky za mesiaca apríl 2019 a augustu 2021 (z ktorých sa žalobca domáha zaplataenia aj úrokov z omeškania). Vzhľadom na záver okresného súdu, s ktorým sa odvolací súd stotožnil v odseku 20 tohto rozsudku, že žalobca nepreukázal zosplatnenie úveru k 13.8.2018, ale len splatnosť jednotlivých splátok, odvolací súd má za to, že žalobca má nárok na zaplataenie úroku z omeškania z jednotlivých splátok počnúc splátkou za apríl 2019 splatnou dňa 20.4.2019 a to vždy deň nasledujúci po splatnosti konkrétnej splátky (k 21. dňu v mesiaci), pokiaľ súčet splátok v omeškaní dosiahne výšku sumy 7.507,79 Eur (rozdiel sumy 13.727,90 a sumy 6.220,11 Eur). Odvolací súd musel zohľadniť, že už II. (právoplatným) výrokom súd prvej inštancie priznal úrok z omeškania (jednotlivých splatných splátok), a preto priznaný úrok z omeškania odvolacím súdom, musí korešpondovať s výškou, z ktorej sa žalobca žalobou domáhal priznania úroku z omeškania, zo sumy 13.727,90 Eur. Keďže žalobca sa domáha zaplataenia úrokov z omeškania žalobou od 8.3.2018, odvolací súd priznal úroky z omeškania splátok za mesiace apríl 2019 až august 2021, pričom už so splátkou splatnou v apríli sa žalovaný dostal do omeškania dňom 21.4.2019, preto bolo dôvodné zamietnuť úrok z omeškania z priznaných splátok od 8.3.2018 ku dňu omeškania jednotlivých priznaných splátok (za mesiace apríl 2019 až august 2021) do 20.8.2021. Odvolací súd sa stotožnil s výškou úrokov z omeškania 5 % ročne, keď výška základnej úrokovej sadzby zverejnená na webovej stránke www.nbs.sk, bola t. j. 0 % + 5 bodov spolu výška 5 % ročne v zmysle § 517 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. S ohľadom na uvedené odvolací súd postupom podľa § 388 CSP napadnutý III. výrok v časti úroku z omeškania zmenil tak, že uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania zo splatných splátok za mesiace apríl 2019 až august 2021, a vo zvyšku zamietnutého úroku z omeškania napadnutý III. výrok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 CSP.

41. Odvolací súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť priznanú sumu s príslušenstvom II. výrokom tohto rozsudku v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku a to s poukazom na § 232 ods. 3 CSP. Pri určovaní dlhšej než trojdňovej lehoty plnenia a pri povoľovaní splátok pritom treba zvažovať okolnosti existujúce na jednej aj druhej strane sporu, aby tak prípadný odklad splnenia povinnosti či jej možné rozloženie na dlhšie časové obdobie neboli zároveň niečím, čo by už mohlo byť považované buď za ďalšie neúmerne odkladanie splnenia povinnosti, alebo dokonca i za faktické popretie práva na súdnu ochranu úspešnej strany sporu. Povolenie splátok je totiž výhodou pre toho, kto má podľa rozhodnutia plniť, ale zároveň nevýhodou pre toho, komu má byť plnené. Vo vzťahu k tomuto aspektu problému odvolací súd poukazuje na už uvedené v odseku 21, berúc do úvahy výšku priznanej pohľadávky už súdom prvej inštancie II. výrokom (právoplatný), ako aj výšku už povolenej splátky 200,- Eur mesačne, ktorá zodpovedá jednému z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov, podľa ktorého by k zaplataeniu celého dlhu vo forme splátok malo dôjsť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa takáto výhoda poskytla. Ohľadom prisúdenej sumy odvolacím súdom spolu s príslušenstvom spolu s už

prisúdenou sumou súdom prvej inštancie bolo by adekvátne poskytnúť výhodu splátok v požadovanej sume cca 382,- Eur (zahŕňajúca aj splátku 200,- Eur), ktorá by už bola pre žalovaného s ohľadom na ním preukazovanú výšku príjmu a výšku jeho výdavkov prakticky likvidačná, keďže bolo nesporné, že žalovaný, ktorý má príjem cca 700,- Eur, má už bez povolenej splátky 200,- Eur mesačne len výdavky na exekúcie cca 800,- Eur, a zároveň by sa oddialil čas splnenia na dobu dlhšiu ako od vydania rozhodnutia poskytujúceho takúto výhodu, keďže suma vyčísleného dlhu vzhľadom k priznanému príslušenstvu pohľadávky sústavne rastie. Odvolací súd totiž v neposlednom rade zohľadnil pri svojom rozhodovaní aj skutočnosť, že žalobca márne čaká na úhradu svojej pohľadávky už niekoľko rokov a nemožno preto od neho spravodlivo žiadať, aby čakal na jej úhradu ďalšie tri roky v súvislosti aj s priznanou sumou odvolaním súdom. Takéto rozhodnutie súdu by poskytlo žalovanému neprímeranú výhodu oproti žalobcovi, ktorého splatenie pohľadávky bolo odložené už tým, že žalovaný prestal dlh splácať od r. 2018.

42. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

46. Rozhodovanie o náhrade trov konania má dve samostatné fázy. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhodne o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť v zmysle § 239 a nasl. CSP, o ktorej rozhodne sudca súdu prvej inštancie. Rozhodnutiu sudcu o sťažnosti je konečné, bez možnosti ďalších opravných prostriedkov.

47. V ustanovení § 255 CSP sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálneho kritéria priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 255 CSP náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch strán vo veci a od úspechu strany odčítať jej neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má strana právo, aby mu druhá strana nahradila pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhej strane, je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

48. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale z procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t.j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovanej k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol v meritornom konaní úspešný alebo nie. Preto ak žalobca zobral žalobu späť bez uvedenia dôvodu, z procesného hľadiska platí, že žalobca zavinil zastavenie konania.

49. V tejto súvislosti je dôvodné prihliadnuť aj na ustálenú rozhodovaciu prax. Nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, preto otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavke žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.10.2010, sp. zn. 3 Sžo/225/2010).

50. Ak nie je preukázané, že späťvzatie bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť za zastavenie konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu (žaloby) (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 14.9.2011, sp. zn. 7MCdo/4/2010).

51. V preskúmvanej veci bola (pôvodne) predmetom žaloby požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 15.446,08 Eur (13.727,90 istina /vyčíslená ako rozdiel úveru 16.000,- Eur a uhradených splátok istiny 2.272,10 Eur/ + 1.718,18 úrok), úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do zaplatenia. Rozsudkom č. k. 9Csp/126/2019-95 zo dňa 18.11.2019 (prvým v poradí) okresný súd I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 15.446,08 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do zaplatenia, II. výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovanému. Uznesením č. k. 9CoCsp/42/2020-129 zo dňa 29.9.2020 Krajský súd v Trnave (na odvolanie žalovaného) rozsudok súdu prvej inštancie (prvý v poradí) zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudkom č. k. 9Csp/126/2019-179 zo dňa 30.8.2021 okresný súd právoplatne (I. výrokom) konanie v časti úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do 7.3.2018 zastavil. S poukazom na vyššie citované ustanovenie § 256 ods. 1 CSP odvolací súd konštatuje, že žalobca zavinil zastavenie konania prvoinštančného konania v časti úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do 7.3.2018 (bez uvedenia dôvodu).

52. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa cit. ust. § 396 ods. 1, 2 v spojení s § 255 CSP a § 256 ods. 1 CSP tak, že žalobca dosiahol na súde prvej inštancie a odvolacom súde úspech v sume 13.732,85 Eur (6.220,11 Eur s príslušenstvom + 7.512,74 Eur s príslušenstvom) t. j. 88,90 %, naopak neúspech v sume 1.713,23 Eur a v úroku z omeškania úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 13.727,90 Eur od 14.2.2018 do 7.3.2018, t. j. 11,10 %, a teda žalobca dosiahol čistý úspech 77,80 %. Preto odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a tohto odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 77,80 %, keď nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočné nepriznanie náhrady trov konania (§ 257 CSP). O výške náhrady trov prvoinštančného a tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci (§ 262 ods. 2 CSP).

53. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

54. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).